

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-386/16-H

Název právnické osoby vykonávající činnost školského zařízení	Dětský domov, základní škola a školní jídelna, Dolní Lánov 240
Sídlo	Dolní Lánov 240, 543 41 Lánov
E-mail právnické osoby	ddzvsdl@volny.cz
IČ	60 153 270
Identifikátor	600 029 913
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Karel Kraus, ředitel školského zařízení
Zřizovatel	Královéhradecký kraj
Místo inspekční činnosti	Dolní Lánov 240, 543 41 Lánov Dolní Lánov 126, 543 41 Lánov
Termín inspekční činnosti	23. 5. 2016 – 24. 5. 2016

Inspekční činnost v dětském domově byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušného školního vzdělávacího programu dle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Kontrola dodržování právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání

a školských služeb dle § 174 odst. 2 písm. d) školského zákona.

Charakteristika

Dětský domov, základní škola a školní jídelna, Dolní Lánov 240 (dále dětský domov, DD, školské zařízení) je instituce pro dívky a chlapce zpravidla ve věku od šesti let do ukončení povinné školní docházky nebo přípravy na povolání. Koedukované školské zařízení pro výkon ústavní výchovy zajišťuje celoroční provoz. Všem dětem je poskytováno plné přímé zaopatření.

Činnosti DD jsou realizovány ve dvou budovách. Na adrese Dolní Lánov čp. 240 je základní škola a v podkroví jsou prostory pro jednu rodinnou skupinu (dále RS). V druhé budově na adrese Dolní Lánov 126, která je v bezprostřední blízkosti, sídlí další tři RS a školní jídelna. Nejvyšší povolený počet dětí v dětském domově 32 byl k datu kontroly naplněn na 100 %. Ve čtyřech RS je pět dětí předškolního věku, devatenáct dětí plní povinnou školní docházku a osm se jich vzdělává na středních školách nebo odborných učilištích. Stravování dětí i zletilých nezaopatřených osob je zajištěno ve školní jídelně, která je součástí komplexu. Informace o aktivitách v tomto školském zařízení lze získat na stránkách www.ddlanov.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Systém řízení DD odpovídal jeho velikosti a vykonávaným činnostem, organizační struktura s delegováním kompetencí a povinností na jednotlivé pracovníky byla vytvořena efektivně. Ředitel DD splňuje kvalifikační předpoklady pro výkon své činnosti. V řídicí funkci pracuje od roku 2001, své dlouholeté zkušenosti uplatňuje v každodenní praxi. Některé pravomoci delegoval na další pracovníky (vedoucí vychovatelka, sociální pracovnice, hospodářka, vedoucí školní jídelny), se kterými úzce spolupracuje. Poradním orgánem ředitele DD je pedagogická rada, pravidelně jsou konány provozní porady. Z písemných záznamů je zřejmé, že je řešena problematika výchovně vzdělávací i provozní. Zavedený informační systém je funkční. Dlouhodobé záměry jsou plánovány v horizontu pěti let (2011-2016). Uvedeny jsou prostředky k dosažení stanovených cílů se zaměřením na klima DD, zájmovou činnost, prezentaci na veřejnosti atd. Evaluačním nástrojem vedení zařízení byly pravidelné plánované kontroly a každodenní sledování provozu DD. Z některých kontrol jsou pořizovány vypovídající písemné závěry. Výsledky kontrolní činnosti jsou projednávány na pedagogické radě. Dokumentace DD je vedena průkazně.

Pedagogové DD zajišťují spolupráci se zákonnými zástupci a osobami odpovědnými za výchovu dětí. Prioritou je udržovat nebo navázat kontakt dětí s rodinnými příslušníky, což se u některých nedaří. Sociální pracovnice pravidelně zákonné zástupce oslovují písemnou a telefonickou formou, sdělují jim výsledky vzdělávání i výchovy a řeší případné aktuální problémy. Spoluspráva je zřízena, schází se zpravidla jednou měsíčně a zavedený systém je funkční. Zařízení rovněž aktivně spolupracuje se zřizovatelem, pracovníky orgánu sociálně-právní ochrany dětí, speciálních pedagogických zařízení, policií atd. V rámci sportovních aktivit DD kooperuje s různými kluby, aktivními sportovci, děti soupeří s dětmi z jiných podobných zařízení. Velmi přínosné byly výměnné pobyty v Německu a Maďarsku.

V současné době poskytuje dětský domov plné přímé zaopatření dětem umístěným ve čtyřech RS. Počet dětí je v limitu ustanovení právních předpisů. O jednu RS pečují dva vychovatelé, noční službu zajišťují asistenti pedagoga. Ti také pomáhají dětem při hygienické obsluze a sebeobsluze, zabezpečují doprovody do základní a mateřské školy, k lékařům aj. dle potřeby. Organizace jednotlivých činností podléhá podrobnému plánování.

Vedení dětského domova vydává roční plán, z něj vycházejí vychovatelé při vypracování vlastních ročních plánů podle jednotlivých součástí výchovně vzdělávací práce (společenskovední a rozumová výchova, pracovní výchova, sportovní výchova, přírodovědecká výchova a estetická výchova). Každé pondělí při hodnocení je v RS spolu s dětmi naplánován program na další týden, zaměření je předem domluveno mezi jednotlivými vychovateli. Aktuální organizační informace se zapisují do hlavní knihy, která je společná pro celé zařízení. V jednotlivých RS jsou vedeny skupinové deníky, do nichž jsou zaznamenávány probíhající činnosti a denní hodnocení každého dítěte. Způsob organizace provozu dětského domova zajišťuje dětem ochranu jejich osobního prostoru a soukromí (uchovávání osobních věcí, zacházení s korespondencí, užívání mobilních telefonů, vykonávání osobní hygieny, podávání léků, výkon zdravotnické pomoci apod.).

V souladu s právními předpisy zajišťují zaměstnanci za pomoci dětí snídaně, svačiny, celodenní stravování o víkendech a svátcích, včetně nákupů. V této souvislosti děti společně s vychovateli připravují pravidelně také večere v pracovních dnech. Vychovatelé, kteří mají především plnit školní vzdělávací program, proto celkem přirozeně plánují a připravují zpravidla velmi jednoduchá jídla, což jim umožní věnovat se v odpoledním čase výchovným činnostem. Tím však dochází k omezení večeří formou hlavního jídla, děti jedí převážně studená a na přípravu jednoduchá jídla. Zlepšením této situace se ředitel neodkladně zabýval.

Vzdělávání a výchovu v dětském domově zajišťuje devět vychovatelů, z toho dva bez odborné kvalifikace si studiem doplňují vzdělání. Dále zde působí 12 asistentů pedagoga, z toho jeden bez odborné kvalifikace. Ředitel DD doložil, že se snaží kvalifikovaného pracovníka zajistit. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je zajišťováno podle plánu, který zohledňuje potřeby DD a zájmy vychovatelů. Pedagogové absolvovali vzdělávací akce zaměřené zejména na získávání a prohloubení odborných a metodických znalostí a dovedností nezbytných ke vzdělávání a výchově dětí umístěných v DD, semináře s tematikou vývojové psychologie, patologických jevů. Dle provozních možností školského zařízení se pedagogové vzdělávají rovněž formou samostudia. Personální zajištění provozu DD je velmi dobré.

Školní metodička prevence zpracovala Minimální preventivní program, který logickým způsobem propojuje preventivní činnosti na úseku školy i školského zařízení. Deklarovaným cílem programu je zvýšit odolnost dětí před sociálně negativními jevy, předejít zneužívání návykových látek včetně alkoholu a tabáku, chránit děti před různými zdravotními poškozeními, snažit se posilovat sebedůvěru, odolnost vůči stresu a odmítání forem sebedestrukce. Jsou stanoveny reálné krátkodobé i dlouhodobé cíle, určeny odpovědnosti jednotlivých pracovníků. Na celoroční preventivní činnosti v dětském domově (výchovné poradenství, komunity, preventivní programy, denní a týdenní hodnocení) navazuje každoročně využívaný dotační program Královéhradeckého kraje, který pod názvem „A co dál...“ realizuje v osmnáctiměsíčním období souhrn nejrůznějších aktivit. Podstatou projektu jsou čtyři víkendová soustředění RS.

Výchovné poradenství se zaměřuje na zlepšování chování u dětí a pomoc s výběrem školy pro přípravu na budoucí povolání. Dětem je poskytováno plné přímé zaopatření, včetně hrazení potřeb pro využití volného času a na kulturní, uměleckou, sportovní a odpočinkovou činnost. Osobní spisy dětí jsou pečlivě vedeny, obsahují všechny požadované údaje a dokumenty. Nebylo zjištěno porušení práv umístěných dětí, stejně tak neplnění povinností ředitele školského zařízení. Opatření zásadní důležitosti jsou projednávána se zákonnými zástupci, interní pokyn vydaný ředitelem dětského domova určuje konkrétní úkoly jednotlivým pracovníkům (výchovný poradce, sociální pracovníce).

Školské zařízení průběžně udržovalo a zlepšovalo materiální podmínky pro svoji činnost. Vnitřní prostory a vybavení odpovídají potřebám školského zařízení, jsou esteticky upravené. Každá RS má kuchyňku, pokoje pro děti a obývací pokoj s televizí a počítačem s připojením na bezdrátovou internetovou síť, pro menší děti hračky. Velmi dobré je vybavení pro sportovní aktivity (kola, lyže, posilovna). K budovám DD přísluší rozsáhlý pozemek, který je využíván pro sportování a jiné volnočasové činnosti. K dispozici je dostatek literatury a školních potřeb. Pro přepravu dětí slouží dva automobily. Vedení školského zařízení dbá, aby vybavení, vzhledem k nepřetržitému provozu, bylo průběžně doplňováno a obměňováno. Pro nácvik samotného bydlení v zájmu přípravy dětí na budoucí samostatný život byla v objektu DD zřízena garsoniéra. V době inspekce zde byly umístěny dvě dívky a vychovatelé zde vykonávají průběžný dohled. Za stejným účelem školské zařízení má v pronájmu dům vzdálený několik kilometrů. Náklady na provoz tohoto startovacího bydlení byly hrazeny z finančních prostředků nadace. V době inspekční činnosti nebyl objekt využíván.

Ve vnitřním řádu DD a dalších dokumentech jsou zakotveny zásady bezpečnosti a ochrany zdraví dětí. Ty jsou s těmito pravidly seznamovány průběžně, a to i při akcích konaných mimo školské zařízení. Ředitel DD zajišťuje pravidelné revize, periodické bezpečnostní prověrky, vyhodnocuje možná rizika a přijímá opatření k jejich minimalizaci. Záznamy o úrazech dětí jsou vedeny v knize úrazů.

Školské zařízení k zajištění své činnosti využívalo různé finanční zdroje. Na přímé výdaje na vzdělávání mu byly poskytovány finanční prostředky ze státního rozpočtu a na posílení platů zaměstnanců účelové dotace. Provozní náklady byly hrazeny z rozpočtu zřizovatele. Příspěvek rodičů na děti a přídavky na děti byly použity na zlepšení materiálního vybavení DD, nákup hraček, sportovního náčiní a částečně na zabezpečení jeho provozu. Krajský úřad Královéhradeckého kraje poskytoval školskému zařízení finanční podporu na organizaci výměnných zahraničních pobytů, sportovních her a soutěží. Pro další potřeby a aktivity dětí byly využívány také věcné a finanční sponzorské dary a finanční prostředky z nadace, což napomáhalo k zajišťování nadstandardních činností dětí a jejich rozvoje.

Podmínky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají očekávanou úroveň.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Nabídka služeb školského zařízení je uvedena ve školním vzdělávacím programu (dále ŠVP). Z jeho obsahu je zřejmé, že činnosti realizované v rámci výchovně vzdělávacího procesu jsou cílené na všestranný rozvoj dětí, a to převážně v oblasti sportu. Inovace, které zařízení provedlo ve svém ŠVP, jsou odůvodněné a vznikly na základě poznatků z praxe.

Stanovené cíle jsou postupně naplňovány, dbáno je na vytváření bezpečného prostředí, které umožňuje uspokojování citových, materiálních a speciálních potřeb a rozvoj jednotlivých složek osobnosti dětí. Výrazná je podpora postupného pozitivního vývoje v oblasti sociálních a interpersonálních vztahů, komunikativních a občanských kompetencí. Pracovníci dětského domova věnují dostatečnou pozornost výchově dětí ke zdravému životnímu stylu, výchově k partnerství a rodičovství.

Koordinovanou součástí výchovně vzdělávacího procesu je vytváření podmínek pro udržování kontaktů dětí s rodinou a blízkých osob, dětem je poskytována individuální cílená podpora a pomoc pro poznávání a orientaci v jejich životním příběhu. Systém výchovně vzdělávacího procesu je transparentní pro děti i zaměstnance, upřednostňuje pozitivní motivaci dětí. Průběh výchovně vzdělávacích činností odpovídá potřebám dětí.

Realizovaný program zajišťuje vhodný poměr mezi volným a řízeným časem dětí, rovněž tak vytváří dostatek příležitostí k tomu, aby děti mohly využívat veřejně dostupné služby mimo zařízení - školy, zájmové kroužky. Děti tráví hodně času mimo dětský domov, trénují a DD reprezentují ve sportovních disciplínách (atletika, běžecké lyžování, cyklistika atd.), realizují se v různých zájmových kroužcích, docházejí za kulturou atd.

Průběh vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům má očekávanou úroveň.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Dětský domov má jasně definovány cíle a základní postupy výchovně vzdělávací činnosti. Zajištění plného přímého zabezpečení včetně přípravy na budoucí povolání a na samostatný život respektuje individuální kontexty rodinné situace a postupného vývoje dítěte. Součástí osobních spisů dětí jsou výchovně vzdělávací programy rozvoje osobnosti, které vychovatelé zpracovávají každého půl roku a hodnotí v nich rozvoj jednotlivých dětí v nejrůznějších složkách. Vztahy jednotlivých pracovníků s dětmi jsou založeny na respektu a porozumění, nebylo zaznamenáno ponižující chování ze strany zaměstnanců. Vedení dětského domova podporuje navazování přátelských vztahů mezi dětmi a snaží se předcházet vzniku jakýchkoliv forem izolace či šikany.

Výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají očekávanou úroveň.

Závěry

Zásadní klady

- *Materiální vybavení rodinných skupin odpovídá moderním trendům.*
- *Děti dosahují výborných výsledků ve sportovních aktivitách, a to i v mezinárodních soutěžích.*
- *Intenzivní využití volného času dětí je ve prospěch rozvoje jejich osobnosti a zdravého životního stylu.*

Slabé stránky

- *Příprava večeří v pracovních dnech vychovateli společně s dětmi, která je buď na úkor plnění úkolu denního vychovatele, nebo na úkor pestrosti a hodnoty večeří.*

Nedostatky, které byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti

- *Ředitel DD zveřejnil písemný požadavek na obsazení pedagoga pro pracovní pozici asistent pedagoga.*

Návrhy na zlepšení (udržení) stavu

- *Nadále pokračovat ve sportovních aktivitách.*
- *Zajistit v pracovních dnech večeře dětí ve spolupráci se zaměstnanci školní jídelny.*

Hodnocení vývoje

- *Prostorové podmínky, vnitřní vybavení a materiální zázemí se velice zlepšily.*
- *Zajištění samostatného bydlení některých dětí (garsoniéra, rodinný domek).*
- *Spolupráce s nadacemi, vrcholovými sportovci a dalšími subjekty.*
- *Výměnné pobyty dětí v zahraničí.*

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina vydaná Královéhradeckým krajem, čj. 14800/SM/2009, s účinností od 1. 10. 2001 ze dne 10. 9. 2009
2. Dodatek č. 1 zřizovací listiny vydaný s účinností od 2. 12. 2010
3. Dodatek č. 2 zřizovací listiny vydaný s účinností od 14. 6. 2012
4. Rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, čj. 11809/SM/2007-4 s účinností od 1. 9. 2007, ze dne 15. 8. 2007
5. Rozhodnutí vydané MŠMT ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. MSMT – 34676/2015-2, s účinností od 1. 11. 2015, ze dne 21. 10. 2015
6. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 21. 4. 2016
7. Jmenování ředitele školského zařízení, čj. 5305/31/2001-OŠ, vydané Královéhradeckým krajem s účinností od 12. 12. 2001, ze dne 12. 12. 2001
8. Potvrzení ve funkci ředitele školského zařízení, čj. 27047/SM/2015-86, vydané Královéhradeckým krajem s účinností od 1. 8. 2012, ze dne 23. 10. 2015
9. Kopie dokladů o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků zaměstnaných v době inspekční činnosti a osvědčení o DVPP
10. Potvrzení o studiu pro školní rok 2015/2016 zaměstnanců s osobními čísly 17 a 33
11. Plán DVPP pro školní rok 2015/2016
12. Organizační schéma zařízení platné ve školním roce 2015/2016
13. Organizační řád platný ve školním roce 2015/2016
14. Školní vzdělávací program pro dětský domov, Dolní Lánov platný od 1. 9. 2013
15. Zápisy z Pedagogické rady vedené od roku 2014
16. Zápisy z provozních porad vedené ve školním roce 2015/2016
17. Zápisy ze schůzek jednotlivých skupin – kontrola ředitele DD (vzorek)
18. Kontrolní, hospitační a výchovný plán ředitele DD na školní rok 2015/2016
19. Koncepční záměry pro období 2011 - 2016
20. Celoroční plán jednotlivých RS na školní rok 2015/2016
21. Vnitřní řád Dětského domova, základní školy a školní jídelny, Dolní Lánov 240
22. Týdenní plán činnosti, květen 2016
23. Dokumentace III. RS (roční plán, skupinový deník – květen 2016, hodnocení dětí – květen 2016)
24. Osobní spisy dětí vedené pod evidenčními čísly 6, 7, 16, 21, 24
25. Kniha úředních návštěv vedená od 12. 10. 1998
26. Kniha návštěv vedená od roku 2003
27. Kniha útěků vedená od roku 1993
28. Hlavní kniha vedená v květnu 2016

29. Jídelní lístek 3. RS pro týden od 23. do 29. května 2016
30. Jídelní lístek 2. RS pro týden od 16. do 22. května 2016
31. Jídelní lístek 2. RS pro týden od 23. do 29. května 2016
32. Zápis z jednání spolusprávy vedené ve školním roce 2015/2016
33. Minimální preventivní program pro rok 2015/2016
34. Plán výchovného poradce platný ve školním roce 2015/2016
35. Evidence kapesného – 3. RS, březen a duben 2016
36. Provozní řády posilovny a obývacích prostor rodinných skupin platné ve školním roce 2015/2016
37. Zpráva o revizi elektrických spotřebičů umístěných v rodinných skupinách provedená ve dnech 28. 7. až 1. 8. 2014
38. Revize možného ohrožení platná pro školní rok 2015/2016
39. Zpráva o provedení prověrky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci provedené ve dnech 29. 10. až 31. 10. 2015
40. Kniha úrazů vedená ve školním roce 2015/2016
41. Protokol o odborné technické kontrole tělocvičného náradí a náčiní provedené dne 5. 10. 2015
42. Soustava ukazatelů k rozpočtu organizace pro roky 2013 až 2015
43. Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajem za roky 2013 až 2015
44. Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2015
45. Hlavní účetní kniha za rok 2015
46. Inspekční zpráva čj.066 287/03-4020 ze dne 15. 12. 2003

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu/na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Marie Hypšová, školní inspektorka

Hypšová, v. r.

PaedDr. Olga Talášková, odborník na etopedická zařízení

Olga Talášková, v. r.

Bc. Ilona Oškrobaná, kontrolní pracovnice

Oškrobaná, v. r.

V Hradci Králové 16. 6. 2016

Datum a podpis ředitele školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Karel Kraus, ředitel školského zařízení

Kraus, v. r.

V Dolním Lánově 20. 6. 2016